

**МИНИСТАРСТВО ПОЉОПРИВРЕДЕ
ШУМАРСТВА И ВОДОПРИВРЕДЕ**

- Управа за ветерину -

Број: 323-02-3130/2021-05/1

Датум: 14.04.2021. године

Београд

**План спровођења послова по
Програму мера здравствене заштите животиња за 2021. годину**

Овим Планом ближе се прописује начин спровођења послова прописаних Правилником о утврђивању Програма мера здравствене заштите животиња за 2021. годину („Сл. гласник РС“, број: 36/2021), (у даљем тексту: Програм мера). Послове по Програму мера здравствене заштите животиња спроводе ветеринарске станице/амбуланте, ветеринарске службе за потребе сопственог сточарства и ветеринарски институти, и то:

1. Опште мере здравствене заштите животиња:

- регистрација газдинства у Централној бази података, обележавање и унос података о обележеним животињама у централну базу;
- биосигурносне мере и добробит животиња;
- епизоотиолошки надзор здравственог стања животиња (активни и пасивни надзор и дијагностичка испитивања);
- едукација и обавештавање власника, држаоца животиња и корисника ловишта

2. Превентивне и контролне мере:

- дијагностичко испитивање говеда на туберкулозу, бруцелозу, ензоотску леукозу
- дијагностичко испитивање оваца и коза на бруцелозу
- вакцинација телади/говеда из увоза против нодуларног дерматитиса
- вакцинација оваца против болести плавог језика
- вакцинација живине против атипичне куге живине
- вакцинација живине против салмонелозе
- дијагностичка испитивања и вакцинација против других болести у складу са Програмом мера.

План реализације Програма мера:

Пре почетка спровођења имунопрофилактичких и дијагностичких испитивања овлашћене ветеринарске станице односно ветеринарске службе праве **месечни план** спровођења Програма мера који достављају надлежном ветеринарском инспектору и надлежном институту.

Због тренутне епизоотиолошке ситуације у вези појаве АКС у земљи потребно је да се ветеринарски радници приликом спровођења послова по Програму мера строго придржавају биосигурносних мера (ношење заштитне одеће и обуће за свако газдинство и строго придржавање принципа асепсе и антисепсе приликом интервенција) приликом уласка на газдинства како би се избегла могућност уношења вируса и ширења болести.

Послови из Програма мера

А. Овлашћене ветеринарске станице/службе спроводе:

1. Туберкулинизацију: свих говеда старијих од 6 недеља применом интрадермалних туберкулинских тестова у складу са посебним прописом;

2. Вађење узорка крви:

Код говеда: Вађење узорка крви, стандардним вакутајнер комплетима код свих говеда старијих од 12 месеци, осим мужјака намењених за тов (узорак крви говеда старости од 12-24 месеца се обележава фломастером црвене боје и идентификационим бројем животиње); вађење узорка крви, стандардним вакутајнер комплетима код свих приплодних говеда старијих од 24 месеца (узорак се обележава фломастером плаве боје и ИД бројем животиње);

Код оваца и коза: Вађење узорака крви, стандардним вакутајнер комплетима код свих оваца и коза старијих од 6 месеци. Узорци пореклом од приплодних овнова и јарчева посебно се обележавају, ради испитивања на болести које су дефинисане Програмом мера.

3. Вакцинацију против нодуларног дерматитиса и болести плавог језика
Спровођење вакцинације против нодуларног дерматитиса и болести плавог језика вршиће се у складу са посебно донетим планом;

4. Вакцинацију живине против атипичне куге живине у складу са Програмом мера и посебним прописом;

5. Вакцинацију живине против салмонелозе у складу са посебно донетим планом и посебним прописом.

6. Обележавање и регистрацију свих необележених животиња у складу са посебним прописом;

7. Попуњавање одговарајућих образаца потврда и уверења, уз попуњавање рубрике географске координате газдинства, а према следећем формату: XX,xxxxxx; YY,uuuuu (шест децимала). X координата мора бити у опсегу између 18.09 и 23.02. Y координата мора бити у опсегу између 41.86 и 46.19;

8. Уношење података у Централну базу података које се врши благовремено, у најкраћем року од спроведених послова по Програму мера.

9. Узорковање код побачаја:

Ветеринарске станице/службе врше узорковање код побачаја, раног ембрионалног угинућа или рађања слабовиталних младунаца који угињавају у првим данима живота (побачени плод, постељица, крв мајке, угинуло слабовитално младунче и др.) и прописно упаковане узорке уз пратећу документацију (упут/записник о узорковању) која је потписана од стране надлежног ветеринарског инспектора, достављају у надлежни ветеринарски институт ради дијагностичких испитивања.

Б: Научни/специјалистички ветеринарски институти спроводе:

1. Дијагностичка испитивања на бруцелозу узорака крви обележених фломастером **црвене боје** (крв говеда старости од 12-24 месеца, осим мужјака намењених за тов) и узорака крви оваца и коза старијих од 6 месеци;
2. Дијагностичка испитивања на бруцелозу и ензоотску леукозу узорака крви обележених фломастером **плаве боје** (крв приплодних говеда старијих од 24 месеца);
3. Дистрибуцију вакцине против болести плавог језика, нодуларног дерматитиса, атипичне куге живине, салмонелозе, беснила и антракса као и дистрибуцију туберкулина. Такође, институти врше дистрибуцију свих осталих вакцина које се користе у реализацији превентивних имунопрофилактичких мера по Програму мера.

У циљу одређивања статуса газдинства на бруцелозу, туберкулозу и ензоотску леукозу говеда, надлежни научни и специјалистички ветеринарски институти припремају извештај о дијагностичким испитивањима говеда за свако газдинство посебно, као и за сваку животињу посебно, без обзира на резултате испитивања.

Ветеринарски научни односно специјалистички институти обављају дијагностичка испитивања за узорке који потичу из датог епизоотиолошког подручја, осим у случајевима када институт није акредитован за спровођење прописаних метода, када испитивање спроводи други институт који поседује акредитоване методе.

Ветеринарски институти, у циљу континуираног спровођења Програма мера, на свом лагеру морају имати резервне количине вакцина, дијагностичких и других средстава за своје подручје за период од најмање један месец, које ће се користити у случају дисконтинуитета у снабдевању од стране произвођача.

Ветеринарски институти дужни су да репрезентативан број од 300 узорака крвних серума говеда, оваца и коза по свакој општини, уз равномерну дистрибуираност узорака по насељеним местима, чувају у банци серума најмање једну годину.

Евидентирање послова из Програма мера и припрема извештаја:

Овлашћене ветеринарске станице/службе и надлежни научни, односно специјалистички ветеринарски институти воде евиденцију о пословима по Програму мера, а извештаје о спроведеним мерама достављају надлежном инспектору.

Овлашћене ветеринарске станице/службе/амбуланте и научни и специјалистички ветеринарски институти попуњавају обрасце и припремају извештаје у складу са *Начином извештавања и анализа спровођења послова по Програму мера здравствене заштите животиња број: 323-02-3130/2020-05/6 од 24.04.2020. године.*

Ветеринарска инспекција и надлежни институт врше анализу спровођења Програма мера за све овлашћене ветеринарске станице, односно службе једанпут месечно за претходни месец узимајући у обзир месечни план, месечни извештај, укључујући и фактурни извештај које доставља овлашћена ветеринарска станица/служба, податке из Централне базе, податке о испорукама вакцина, туберкулина, вакутајнера, образаца и других средстава за спровођење Програма мера, епизоотиолошке податке, као и резултате службених контрола и друге податке.

Уколико је потребно, ветеринарска инспекција, од регионалне канцеларије или Министарства, може затражити допунске аналитичке извештаје из Централне базе као и користити податке из Републичког завода за статистику.

У случају утврђивања неправилности у реализацији послова по Програму мера за послове који се финансирају из буџета Републике Србије, ветеринарски инспектор без одлагања налаже мере за отклањање недостатака и о томе обавештава Министарство и надлежни институт.

О резултатима анализе спровођења Програма мера за све овлашћене ветеринарске станице/службе, шеф одсека ветеринарске инспекције и надлежни епизоотиолог, састављају збирни месечни извештај за сваки управни округ (према посебном обрасцу), институт доставља Министарству збирни месечни извештај најкасније до 10. у текућем месецу за претходни месец. У случајевима када се констатују неправилности, у извештају се наводи тачан опис неправилности констатован од стране ветеринарске инспекције, као и мере које су предузете.

О резултатима контроле, као и о наложеним мерама ветеринарска инспекција обавештава Министарство до 10. у месецу за претходни месец, односно одмах после утврђивања недостатака.

Припрема фактура:

1. Овлашћена ветеринарска станица/служба/амбуланта једном месечно, најкасније до 05. у месецу, уз пратеће извештаје за све послове понаособ, доставља надлежном институту и фактуру за извршене послове из претходног месеца насловљену на надлежни институт.

2. Научни и специјалистички ветеринарски институт припрема 2 фактуре насловљене на Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде, Управа за ветерину, Омладинских бригада бр.1, 11070 Нови Београд и то:

(1) фактуру за извршене послове дијагностичких испитивања које је обавио институт по Програму мера;

(2) фактуру за послове по Програму мера које су спровеле овлашћене ветеринарске станице/службе/амбуланте.

Институти обједињене извештаје и фактуре достављају најкасније до 10. у месецу за претходни месец.

3. Припрема фактура за побачаје

Ветеринарске станице које врше узорковање код побачаја фактуру за извршено узорковање достављају уз пратећу документацију надлежном институту који ће одмах након спроведеног дијагностичког испитивања Управи за ветерину доставити обједињену фактуру/е за узорковање и дијагностичко испитивање уз пратећу документацију (извештај о испитивању и копија упута за узорковање).

4. Припрема фактура за вакцинацију живине против салмонелозе врши се у складу са посебно донетим планом и посебним прописом.

Овлашћена ветеринарска станица/служба једном месечно, најкасније до 05. у месецу, уз пратеће извештаје за извршене вакцинације живине против салмонелозе, доставља надлежном научном/специјалистичком ветеринарском институту и фактуру за те послове из претходног месеца.

Научни/специјалистички ветеринарски институт припрема одговарајућу фактуру за ове послове по Програму мера које су спровеле овлашћене ветеринарске станице/службе насловљену на Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде, Управа за ветерину.

Научни/специјалистички ветеринарски институти су у обавези да у року од три дана од уплате од стране Министарства, средства за спровођење вакцинације живине са вакцином против салмонелозе пренесу овлашћеним ветеринарским станицама/службама. Средства за спровођење вакцинације са вакцином у износу до 50% обезбеђена су у буџету Републике Србије, а власник/држалац живине плаћа разлику до пуне (тржишне) цене вакцинације са вакцином.

Фактурисање ће се вршити у складу са документом број: 401-00-00447/2021-05 од 14.4.2021. године којим је утврђен износ накнада за спровођење послова по Програму мера здравствене заштите животиња за 2021. годину.

